

A

En edelsten i norsk klesbransje

Oppgjøret 26.02.94

Adelsten er den funklende arven etter Emil Kjølner. Da selskapet gikk på børs våren 1992, ble det priset til 400 millioner kroner. I dag er børsverdien 1,25 milliarder. Og fortsatt har gründerens mediesky doldis-barn full kontroll.

PER ANNAR HOLM

Tønsberg.

I romjulen kjøpte de 56 svenske Gullns-forretninger for 67 millioner (riktignok svenske) kroner. Kontant, som vanlig. For Tønsberg-dynastiet er bunnsolid. I fjor kapret Adelsten trolig sølvplassen på det norske klesmarkedet foran Hennes & Mauritz. Bare Cubus er større. Og mens bransjens totalomsetning gikk ned med 6 prosent, økte de 52 Adelsten-forretningene sin omsetning med 10 prosent.

Til høsten vil totalt 111 Adelsten-forretninger dekke hele Sverige og Norge. Forventet omsetning etter overtakelsen av Gul ins: Nesten 2 milliarder kroner – pluss moms.

Mye av salgsuksessen kan Adelsten take flittige hender i Hong kong, India og Bangladesh for. Det fjerne Østen er blitt Adelstens systue. Billigkopier av norske gensere er en bestselger, men konkurrentene er ikke bare begeistret. 24. mai må Adelsten møte i retten anklaget av Dale fabrikk og Telemark Husflidlag for å ha kopiert norske strikkeplagg. Adelstens gensere ble solgt for kr 198 – en unorsk pris på et tradisjonsrikt plagg.

Historien om Emil Kjølners gyldne arv rommer forøvrig dramatik til mer enn en middels TV-serie. Men de ynglende millionene har ikke fristet familien til å bli mer synlig.

–Arbeidsomhet og tilbakeholdenhet har alltid vært vårt varemerke, sier Per Kjølner, 73-åringen som brukte farsarven til å bygge klesgiganten plagg for plagg.

Skyggene

For fortsatt hviler skygger fra krigens dager over familien. «Fremdeles finnes det eldre mennesker i Tønsberg som aldri har satt sine ben i en Kjølner-forretning, og som aldri kommer til å gjøre det heller,» skrev Dagens Næringsliv for et par år siden.

–Gjort er gjort, og min generasjon har gjort opp med samfunnet. Jeg føler det sterkt urimelig når våre barnebarn utsettes for hets – at ting jeg var med på som

STRATEGEN: Per Kjølner akslet Adelstens ledertrøye fra 1956-91 – en visjonær og autoritær strateg som så bedriftens potensial.

(Foto: ODDVAR WALLE JENSEN)

20-åring, skal ramme uskyldige. Vi må få gli stille over i gjemselen. Dette bør nå være et avsluttet kapittel for oss alle, sier Per Kjølner, som var fronkjemper.

Et annet stressmoment i familien er at en arving er ettersøkt gjennom Interpol på andre året. Han fikk et titalls børsmillioener for sin aksjepost, men skygget landet etter flere tilfeller av «torpedo-virksomhet». Selv om rettssaken er berammet til mai måned, har Tønsberg-politiet ennå ikke klart å få forkynt tiltalen. Den etterlyste har drevet eget meditasjonsinstitutt på Hawaii og lederopplæring i Sveits, men skal nå oppholde seg i Østerrike.

Til himmels

Mandag legger Adelsten frem 1993-regnskapet. De siste fem årene har både aksjekurs og utbytte gått rett til himmels. I dag prises de 863 910 aksjene til 1450 kroner

stykket, og fortjenesten pr. aksje er de siste fem årene økt fra 3,40 kroner i 1988, via kr. 15,50, 26,50 og 64,20 til 123,70 i rekordåret 1992 – etter et overskuddet på 148,1 millioner kroner. Det ga en inntjening på 16 prosent av omsetningen. 1993-tallene kommer imidlertid til å vise nedgang i inntjeningen.

Hele Norge får sin lille bit av Adelsten-eventyret. Forsiktige Folketrygdfondet er i dag største enkeltaksjonær utenom familien.

Da Kjølner-familien valgte å gå på børs i 1992, var beveggrunnen ikke å hente inn frisk kapital. Først og fremst skulle man finne en praktisk måte å sikre familien fortsatt full kontroll på. Eldstesønnen Alf Kjølner var død, og minst ett av Emil Kjølners barnebarn ønsket å selge seg ut. Med notering på børsens SMB-liste «knekkes» ikke familien av formueskatt, selv om

et årlig utbytte opp mot ti millioner kroner for de største enkeltaksjonærene gir klingende mynt i skattekisten.

–Vår forretningsidé er å drive lønnsomt salg av volummote og tilbehør. Kosmetikk, barn og ung kvinmemote står for drøyt 70 prosent av dagens omsetning, sier adm. direktør Tor Kolsrud.

Nå konsentreres kreftene om å erobre Sverige. Alle innkjøp og all distribusjon styres fra Adelstens høyborg under Slottsfjellet i Tønsberg. Og her får de 230 ansatte snart selskap av flere.

Mens den typiske Adelsten-kunden er en velutdannet kvinne rundt 25 år, stiller Gullns sterkest blant godt voksne menn.

–Jeg vet dette blir spennende. Og gøy. Hele Adelsten gleder seg til den nye utfordringen. Over natten er vi dobbelt så store, og vi skal løfte et selskap som hittil ikke har gjort det så veldig bra, opp på vårt nivå, sier Kolsrud.

DISSE EIER ADELSTEN I DAG:

Et sinnrikt system av aksjer med og uten stemmerett sikrer Kjølner-familien full kontroll i Adelsten AS. Fortsatt vil de tre gjennlevende søsknene ha absolutt flertall på enhver generalforsamling bl.a. fordi de kontrollerer holding- og eiendomsselskapet. Her er listen over de 15 største aksjonærene i Adelsten AS ved nyttår:

1. Adelsten Jensen AS 140 000
2. AK Finans AS 116 590
3. Pål Aasland (sønn av Beth K.) 74 000
4. Per Arne Aasland (Beth K.) 58 000
5. Folketrygdfondet 38 360
6. Tor Kjølner (Per K.) 33 400
7. Kari Kjølner (Per K.) 32 700
8. Jorunn Høvik (Alf K.) 31 310
9. Emil Kjølner (Per K.) 28 700
10. Anne-Gry Stenseth (Alf K.) 28 200
11. Ellen Kjølner Hansen (Per K.) 26 500
12. Grete Kjølner Hassum (Trygve K.) 25 000
13. Jan Erik Kjølner (Trygve K.) 24 000
14. Berit de Lange (Alf K.) 23 480
15. Ruth Kjølner (Alf K.) 22 200

Styreformann er i dag direktøren for Vestfold Bil- og Karosseri (VBK), Olav Fossgard. De fire familiegrenene representeres av Jan Erik Kjølner, Emil Kjølner, Pål Aasland og Kåre Høvik med Kari Kjølner som varamedlem.

DETTE ER TALLENE:

- Adelsten omsatte i 1993 for 1015,1 millioner kroner, en økning fra 924,8 millioner året før.
- Tallene for andre tertial 1993 viste et resultat for Adelsten på 26,56 millioner kroner. Tilsvarende tall året før var 41,42 millioner.
- Driftsresultat ble 8,33 millioner kroner – en nedgang fra 34,96 i andre tertial 1992.
- Resultatnedgangen skyldes hovedsakelig kostnader knyttet til nye prosjekter og nye butikker og redusert brutto fortjeneste, ifølge selskapet selv.
- Ved utgangen av august 1993 var egenkapitalandelen 69,9 prosent.

Dow Jones-Indeksen

↓
falt 0,18% i et marked der bl.a. enkelte svake kvartalstall trakk ned. Notering kl. 20.00: 3833,15.

Oslo Børs totalindeks

105285